

Telegraful

Organ național-biseri

2 ex. (Of.)

Onor. «Asociațiunea»

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Congresul Asociației clerului „Andrei Șaguna” la Alba-Iulia

În ziua a doua a congresului Părintele arhimandrit *Morușca* a ținut o interesantă conferință despre organizarea misionarismului, înfățișând o serie de considerațiuni de ordin teoretic și precizând în același timp și mijloacele practice pentru punerea în aplicare a acestei nouă chemări a bisericii ortodoxe.

A arătat că este necesar, ca adunarea generală a preoților să se identifice cu întregă problema misionarismului.

Păr. Vască, rectorul Academiei teologice din Cluj, face câteva observații în legătură cu problema misionarismului.

Forurile superioare bisericesti trebuie să aprecieze toată importanța misionarismului și să-i asigure mijloacele materiale.

Protopopul Opreanu spune: Am început să facem misionarism după ce multe posturi de pe frontul bisericesc au fost ocupate de vrăjmași. În afară de dușmanii declarați mai avem alții tot atât de primejdioși: pe intelectualii indiferenți față de religie. Trebuie să trezim conștiința religioasă a poporului.

Vorbitorul a cerut pe seama misionarilor fondurile necesare existenței și toate publicațiile dezideratelor și a problemelor care agită spiritele.

Di Dr. V. Bologa, consilier mitropolitan, se declară pentru punerea în aplicare a proiectului elaborat de arhimandritul *Morușca*, cu privire la misionarism.

Di Dr. Enciu, delegatul ministerului cultelor, spune că preoții misionari sunt salariați ca funcționari administrativi ai bisericii întru cât au existat anumite considerațiuni peste cari nu s'a putut trece.

Arhimandritul *Morușca* recomandă preoților să nu se sperie de planul elaborat și să încerce cu stăruință să-l pună în aplicare.

MOȚIUNE:

Părintele *Șt. Meteș*, propune următoarea moțiune care este primită cu aplauze:

«Asociația «Andrei Șaguna» a clerului ortodox român din Transilvania, întrunită în congresul din al 10-lea

an după întemeierea României Mari, în cetatea de suferință și ideal național, în Alba-Iulia, făcând și un examen riguros al muncii pentru biserică și neam, clerul ortodox crede că grățește numai adevărul când afirmă:

Biserica ortodoxă și slujitorii ei dela plămădirea poporului român au stat alături de el, contopindu-se cu durerile și aspirațiile lui. Numai în acest oraș, unde sântem adunați, au păstorit doi mitropoliți. Ilie Iorest și Sava Brancovici, martiri și eroi, pentru apărarea credinței ortodoxe și eliberarea poporului român. N'a fost o mișcare de eliberare în sens ortodox ori național, unde preoții noștri să nu fi stat în fruntea acțiunilor și a tuturor sacrificiilor. Câși dintre ei n'au suferit temnițe grele, chinuri extraordinare, moarte chiar, pentru iubirea lor neprihănită pentru credința strămoșească și pentru neam. Preoții ortodocși din Transilvania dealungul veacurilor cu ochii la cer au fost necontenti răspânditori de lumină în sens național și dărâmatoli de granițe cari nu puteau zăbovi și opri ca peste culmile Carpaților sufletele românești să comunice împreună și să se înfrățescă.

Până în veacul al XIX preotul ortodox român a fost conducătorul exclusiv al poporului român din Ardeal, al cărui suflet l-a prelucrat în sens evanghelic făcându-l bun, nobil și darnic, îndărătnic la muncă și cinste, tolerant cu toții chiar și cu dușmanii săi, neuitând binefacerile, ca și nedreptățile pornite dela alții.

Biserica ortodoxă și preoții ei, cari n'au căutat niciodată ajutor în afară de țara lor la dușmanii noștri de credințe și neam au fost factori principali ei trudei de mai multe secole pentru realizarea unității politice a tuturor Românilor.

În deplină cunoștință de marele rol ce l-a jucat biserica ortodoxă cu slujitorii ei la înfăptuirea României Mari, congresul, cu adânc regret constată, că guvernele țării în timp de 10 ani n'au dat atențiunea cuvenită bisericii noastre. În detrimentul ei au întărit alte confesiuni cari până eri au luptat pe față contra neamului nostru.

Congresul condamnă orice încercare de politicianizare a bisericii, care are un scop cu mult mai măreț, decât a servi partidele, cari uită prea des marile interese colective pentru a-și servi partizanii.

Congresul ține să afirme, cu tărie că biserica și preoțimea în trunte cu arhieriei va lupta pentru câștigarea drepturilor sale în statul român, la crearea și susținerea cărui a contribuit și nu vor înceta a contribui mai mult ca oricine, prin munca și sacrificiul lor devotat și permanent».

După entuziasta primire a acestei moțiuni, secretarul general al Asociației N. Colan, rectorul Academiei teologice din Sibiu face o sumară expunere asupra activității desfășurate de Asociația clerului «Andrei Șaguna» în decursul celor zece ani de existență, prezentând congresului, spre aprobare, următoarele desiderate:

I. Salarizarea preoțimii

Anul acesta s'a sărbătorit, cu solemnitatea cuvenită, împlinirea unui deceniu dela înfăptuirea idealului național.

Țara mărită cu ajutorul lui Dumnezeu și cu jertfelnică vitejie a ostașilor noștri, a desfășurat în acest deceniu un efort uriaș, de consolidare și de progres.

Biserica neamului, ca nici o altă instituție, și-a dat prețiosul său concurs la această operă de consolidare a Statului. Statul, în schimb, trebuie s'o mărturisim cu durere, nu totdeauna și-a dovedit suficiența sa sollicitudine față de slujitorii altarului. Fiind tagma cea mai năpăstuită în trecut, preoțimea a rămas și după unire cea mai sgârțit răsplătită pentru opera de zidire sufletească pe care o săvârșește în mijlocul poporului — de bună seamă și în folosul statului.

În repetite rânduri s'au făcut intervenții ca statul să sporească întregirea de salarii dată preoțimii.

Intervențiile n'au avut un rezultat echitabil. Preoțimea, mai mult decât înțelegătoare față de greutățile financiare ale statului, a răbdat și a așteptat.

Este timpul ca ea să fie răsplătită, măcar în marginile posibilității, pentru apostolatul ce-l desfășoară, bine știind că odată pusă la adăpostul grijilor materiale ea își va putea pune energia cu atât mai mult

în slujba luminării și povățuirii norodului. Câștigul sufletesc al statului, pe urma acestei intensificări a apostolatului preoțimii, va fi — suntem convingși, — mult mai mare, decât prezumptiva pierdere materială pe care-o scotează prin sporirea întregirii de salarii, dat preoților.

Deaceia congresul cere, ca statul să-și împlinească o veche datorință față de slujitorii altarului sporindu-le întregirea de salarii în conformitate cu pregătirea lor și cu importanța operii ce-o săvârșesc pentru consolidarea și progresul statului.

Aceasta însemnează ca preoțimea să fie salariată după normele salarizării corpului didactic de diferite grade, și anume:

a) Preoții absolvenți ordinari ai teologiei, cu opt clase de liceu și bacalaureatul să fie echivalați cu profesorii titulari dela școalele secundare.

b) Preoții absolvenți ai teologiei, cari au ca pregătire la bază numai opt sau șase clase să fie echivalați cu profesorii dela școalele secundare profesionale și gimnazii.

Preoții cu pregătire mai puțină să fie socotiți alături de învățătorii titulari, bucurându-se toți de toate adaosele de scumpete, statorite prin legea de armonizare.

2. Să se recunoască și preoților a V-a gradație de merit ca și corpului didactic.

3. Să se întregescă cu porțiune canonică de 32 jugăre toate bisericile și să se transcrie pe numele bisericii, căci altfel nu este o proprietate a ei.

4. Veniturile sesiunilor să fie detruse din salariile preoților, în cazul când preoțimea ar fi încadrată după normele mai sus statorite.

5. Unde nu sunt case parohiale, parohia să fie obligată a plăti preotului un salariu corespunzător situației.

6. Unde sunt păduri bisericesti, comunale și de stat să se asigure prin lege preoților 6 stânjini de lemne, așa după cum este uzul la alte confesiuni.

7. Corpul preoților misionari să fie încadrat cu salarii egale cu clerul din administrația centrală, recunoscându-li-se gradațiile după anii de serviciu. În acest sens soluționată salarizarea, preoțimea se va simți îndemnată a săvârși fără nici o taxă serviciile obligatorii tuturor credincioșilor.

II. Plata întregirii dela Stat

Biserica ortodoxă română este organizată — după prevederile Constituției — pe bazele autonome. În vârtutea acestei organizări ea are dreptul de a-și angaja, plăti și dimite, sau pensiona pe slujbașii săi. Drept recompensă pentru serviciile prețioase pe cari le aduce clerul, prin apostolatul său, Statului, acesta s'a obligat să ajute instituția sacră cu mijloace materiale, între altele și prin întregirea de salar pe care o acordă preoților.

Această întregire de salar însă e cu dreptate și conform legii să o dea statul preoților prin autoritatea bisericească și nu direct. Așa s'a și întâmplat până acum în Mitropolia Ardealului.

S'au exprimat însă dorințe — tocmai din partea unor preoți din altă parte a țării — ca salariile să se plătească de către stat direct prin administrațiile financiare sau prin percepții.

Această cerere este în vădită contradicție cu principiul autonomiei, care stă la temelie organizației noastre bisericești și care pretinde în chip logic, ca salariile preoților să se plătească prin autoritatea bisericească, sub a cărei jurisdicție directă stă clerul. Numai procedându-se în felul acesta se respectă un principiu, pentru izbânda căruia în noua organizare bisericească s'au risipit atâtea înțeleghătoare eforturi.

III. Modificarea legii cultelor

Ratificarea Concordatului de către parlamentul român a stârnit, după cum și era de așteptat, protestul unanim al întregii Biserici ortodoxe. Un protest pe cât de îndreptățit, pe atât de liniștit și de plin de demnitate.

Totuși spre surprinderea generală guvernul a crezut că are un motiv serios, să schimbe legea cultelor la art. 6, prevăzând sancțiuni speciale pentru slujitorii Bisericii cari s'ar deda la acte de tulburare a ordinii publice. Asemenea sancțiuni au și fost aplicate unor preoți, cari au protestat împotriva Concordatului, în fața poporului credincios adunat în Biserică.

Preoțimea noastră, mai mult decât oricare alt corp de slujbași, pus în serviciul unei instituții publice a fost și este un element de disciplină și de educație cetățenească în viața de stat.

Simțul ei de disciplină și ponderată atitudine politică izvoarește din respectul față de legi, dar mai ales din îndemnul Evangheliei.

Atitudinea preoților noștri în viața publică nu a reclamat și nu reclamă dispoziții ca cele introduse de curând în legea cultelor. Tocmai de aceea modificarea adusă acestei legi este cu drept cuvânt socotită ca o jignire la adresa slujitorilor altarului și ca o măsură cu atât mai primejdioasă cu cât ea poate fi întrebuințată pe viitor ca un temei legal pentru nedrepte vexațiuni stârnite de prea puțin înalte interese politice, de partid.

Pentru aceste motive Congresul cere cât mai urgenta abrogare a mo-

dificării aduse legii cultelor, modificare publicată în Nr. din 3 August al Monitorului Oficial.

IV. Desființarea Ministerului Cultelor

Ministerul Cultelor a fost înființat la timpul său pentru ca statul să aibă un organ special prin care să supravegheze și să îndrumeze executarea legilor privitoare la raporturile dintre diferitele culte și dintre acestea și stat. El avea misiunea de a controla felul în care cultele pun în practică deopotrivă libertate și protecțiune pe care le-o acordă statul și să-și dea tot concursul pentru ca aceste să poată împlini cât mai desăvârșit opera de disciplinare și luminare a sufletelor, îndrumându-le spre idealurile superioare ale vieții omenești.

Prin înființarea unui departament al Cultelor statul recunoștea covârșitoarea importanță a acestor culte și temeiul cât mai largului sprijin de care ele sunt vrednice.

De aceea înființarea ministerului de culte a și fost întâmpinată cu justificată bucurie de toată suflarea înțeleghătoare.

Tot așa de justificată a fost însă și nedumerirea țării — și 'n deosebi a clerului — la vestea că actuala cărmuire a desființat acest minister, problemele lui fiind date în competența unor direcțiuni din alte ministere.

Faptul echivalează — dacă nu cu o lovitură dată cultelor — și mai ales celui ortodox — cel puțin cu scăderea importanței și omagiului de care au fost învrednicite aceste culte de către stat, până acuma.

Legea prin care se desființează ministerul cultelor marchează un moment trist în politica țării românești. Ea nu folosește nici Bisericii, nici Statului. Deaceia preoțimea ortodoxă din Ardeal, solidară cu cea din restul țării refuză să creadă în durabilitatea ei. Cere menținerea Ministerului de culte menit să ducă mai departe opera abia începută în primul deceniu de viață nouă în România Mare.

V. Pensionarea

Dată fiind starea de mizerie în care se găesc preotesele văduve precum și fiii lor, pe urma pensiilor mai mult decât derizorii pe cari le primesc,

Mai departe, date fiind triste perspective pe cari le au preoții în caz de pensionare după actualul regulament al pensiilor,

Congresul hotărăște, ca Biroul Asociației să intervină la autoritățile în drept, cerând ca acestea să ia măsurile cuvenite și imediate, pentru ca preoțimea și tot personalul ecleziastic să fie pensionat în mod echitabil.¹

VI. Memoriul preoțimii din protopopiatul Abrudului

Congresul examinează apoi memoriul prin care preoțimea din protopopiatul Abrudului arată starea de mizerie materială în care e condamnată să-și desfășoare activitatea pastorală, din pricina sărăciei parohiilor din munți și a completei lipse de sesiuni parohiale în această parte a țării.

Congresul hotărăște să se facă demersurile cuvenite la autoritățile în drept, ca acestea să exopereze un spor de salar extraordinar pentru preoțimea din ținuturile cu o situație materială similară celei din Munții apuseni.

Congresul a reales apoi vechiul comitet în frunte cu părintele consilier eparhial *Dr. Gh. Cluhandu*.

¹ Acestea sânt hotărârile congresului preoțesc dela Alba-Iulia, și nu prapăștiile pe care le publică ziarul «Curentul».

Sfințirea bisericilor din Romanești și Adămuș

Simțul de pietate creștinească a poporului față de sf. biserică și față de așezămintele ei se manifestă în mod vădit prin jertfelnicia acestui popor pentru ridicarea de altare noi, ca o mulțumită către Cel Atotputernic pentru harul și binefacerile trimise asupra noastră, asupra neamului și țării pentru realizarea visului întregirii neamului între granițele etnice.

Cetind zierele și revistele — zilnic cetim rapoarte despre manifestări de creștinească bucurie cu prilejul ridicării nouilor altare de închinare în foarte multe părți ale mândrei noastre țări. Arhiepiscopia noastră în anii din urmă a fost înzestrată cu zeci de biserici ortodoxe ca tot atâtea citadele ale legii strămoșești date destinațiunii lor, prin rugăciunile I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae sau a Arhierelui nostru Vasile.

Zidirile bisericilor sunt un semn de înaintare și dezvoltare morală religioasă a poporului, iar sfințirile bisericilor de către arhierii sunt acte de o rară și înălțătoare manifestare a credinței ortodoxe, acte de o adevărată bucurie pentru toți credincioșii, acte de solidaritate creștină ortodoxă.

O astfel de frumoasă manifestare s'a făcut cu ocazia sfințirii bisericilor din filiile Romanești și Adămuș, tractul Târnavă, prin Prea Sfinția Sa arhierul *Vasile*, vicarul mitropoliei Ardealului, ca mandatar al I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae, care în acelaș timp avea să târnoască trei biserici noi din Valea Jiului.

Spre a îndeplini dorința credincioșilor din numitele filii P. S. Sa Arhierul Vasile însoțit de consilierul mitropolitan *Dr. Vasile Bologa*, de consilierul arhiepiscopesc *Virgil Nistor*, diacon *Ion Circov* și un cor compus din 12 studenți ai Academiei teologice, a plecat în dimineața zilei de 8 Noemvrie, ziua sf. Arh. *Mihail* și *Gavril* spre comuna *Romanești*.

Înainte de intrarea în marea Blăjel P. S. Sa a fost întâmpinat de un banderiu de călăreți, cari l-au însoțit până în filie. În capul satului fanfara sașilor întâmpină pe P. S. Sa și-l însoțește până la ieșirea din sat. În mijlocul satului, la poarta de triumf cu verdeață, flori, covoare și stegulețe, copii de școală cu învățătorii în frunte, poporul adunat în număr mare, români și sași, în frunte cu notarul și primarul satului, îl întâmpină pe P. S. Sa cu strigăte «să trăiască!» P. S. Sa coboară din automobil, iară părintele administrator protopopesc *Petru Medeșanu* bineventează cu cu-

vinte alese P. S. Sa. Preotul gr. cat. *Ion Popeneci* îl bineventează în numele bisericii sale, iară notarul *P. Joia* în numele comunei. P. S. Sa mulțumește cu voce blândă pentru frumoasa primire ce i s'a făcut și dă câteva povețe poporului, apoi le împărtășește arhieriasca binecuvântare.

În sunetul clopotelor ambelor biserici din marea, P. S. Sa cu suita pleacă spre filie, situată 4 km. depărtare pe un deal, astfel, că bisericuța cea nouă, zidită din strădania jertfelnică a 28 de familii, cari au cheltuit cu zidirea și împodobirea ei peste 410,000 Lei fără material cărămidă, nisip, muncă etc., se vede la orizont, dominând platoul ce se ridică în fața noastră. Alături de ea școala în stare foarte bună.

În mijlocul satului, la poarta de triumf este bineventat de fiul satului studentul în teologie Roman, căruia îi mulțumește P. S. Sa în câteva cuvinte bineșimțite apoi pleacă spre biserică. În ușa bisericii e primit cu sf. evanghelie și crucea, pe lângă o scurtă cuvântare de bineventare din partea preotului locului *Aurel Scutea* mulțumindu-i P. S. Sale că a binevoit a da ascultare dorinței credincioșilor de a le târnosi biserică. După răspunsul arhieresc P. S. Sa intră în biserică și porcede la actul sfințirii, asistat de suita, de preoții *P. Medeșanu*, *V. Scutea*, *I. Scumpu*, *V. Țetcu*, *V. Negrea* și *A. Scutea*.

Actul sfințirii s'a făcut cu toată solemnitatea prescrisă după ritualul bisericii noastre, în prezența a o mulțime mare de credincioși din filie și marea, fără deosebire de confesiune și din satele din jur precum și intelectualii din împrejurime. Bisericuța nu putea cuprinde mulțimea mare de credincioși, din cari mare parte au fost nevoiți a sta în ograda bisericii.

După ocolirile prescrise, sfințirea apei, îndeplinirea actului sfințirii și ungerea cu sf. Mir și stropirea cu apă sfințită a bisericii P. S. Sa a oficiat sfânta Liturghie. Terminând cu rugăciune de mulțumită pentru Regele *Mihai I*.

La finea Liturghiei P. S. Sa a ținut poporului care a putut intra în sf. biserică o înălțătoare cuvântare de 3/4 de oră despre adevărurile divine, despre scopul vieții noastre privită prin prisma creștinismului, laudând jertfelnicia față de casa Domnului a credincioșilor cari deși puțini, dar tari în credință au făcut mari jertfe ca să poată ridica acest loc de închinare lui Dumnezeu, și care faptă poate servi de pildă și altor parohii mai mari și mai înstărite ca această filie. Cuvântarea a făcut o adâncă impresie

asupra celor prezenți, fiind ascultată cu viu interes.

A urmat stropirea credincioșilor și împărțirea anaforei, terminându-se serviciul abia la ora 1½ p. m. După terminarea Liturghiei s'a luat masa comună în casa episcopului Roman. Seara a avut loc în școală un festival aranjat de intelectualii din filie și materă, cu declamații, cântări și o piesă teatrală, la care și-a dat concursul și corul studenților în teologie.

La întoarcere în biserică din Blăjel s'a făcut o scurtă rugăciune, după care P. S. Sa a împărțit credincioșilor cari umpleau bisericuța modestă sfaturi și învățături scoase din isvorul cel nesecat al Evangheliei Domnului, îndemnându-i să urmeze pilda credincioșilor din filie, ridicând în timpul cel mai apropiat o biserică potrivită cu fruntașa comună.

Era întunec când P. S. Sa a părăsit comuna îndreptându-se spre *Cornești*, unde a rămas peste noapte cu suita sa, în casa ospitalieră a admin. prot. P. Medeșan, parohul locului.

La mijlocul satului, lângă poarta triumfală împodobită cu flori, deși era deja aproape întunec, aștepta o mulțime mare de popor de toate confesiunile, elevii școlilor cu corpul didactic, autoritățile civile și consiliul comunal. În numele comunei vorbește învățătorul A. Mărginean, iar în numele parohiei unite preotul N. Platon. Le răspunde P. S. Sa.

A doua zi de Sâmbătă, 9 Noemvrie P. S. Sa însoțit de consilierul V. Nistor și admn. protopopesc a făcut vizitație canonică în 5 parohii din tract.

Prima parohie vizitată a fost reședința protopopească *Dicioșânmartinul*, unde în capela ortodoxă P. S. Sa a fost întâmpinat și salutat de subprefectul județului Dr. Zileriu, în numele județului, de protopopul gr.-cat. Moldovan în numele I. P. S. Sale Mitropolit Vasile al Blajului și al tractului, de prezidenta societății ortodoxe naționale a femeilor române și de dl I. Vulcuț dir. școlii medii, în numele parohiei și consiliului parohial ortodox. Tuturor le răspunde P. S. Sa în cuvinte mișcătoare. Apoi ia parte la o ședință a consiliului parohial, discutându-se chestia terminării zidirii bisericii începute și aflarea mijloacelor necesare și chestia întregirii postului de protopresbiter. P. S. Sa a dat sfaturile de lipsă pentru ajungerea scopului.

De aici pleacă la *Căpâlna-de-sus*, parohie curat ortodoxă, unde satul întreg era pavoazat cu covoare și brad. În mijlocul satului lângă splendida poartă triumfală e întâmpinat de satul întreg cu primarul satului, iar de aici până la biserică din deal era așternut pe jos giolgiu alb pentru a trece P. S. Sa pe el. În ușa modestei dar curatei bi-

sericute e întâmpinat de parohul locului E. Sămărghișan, cu crucea și evanghelia. După celebrarea unei scurte rugăciuni, P. S. Sa ține o predică de 1/3 de ceas, laudând tăria credincioșilor în credința strămoșească și dându-le frumoase sfaturi și îndemnuri. După aceasta s'a vizitat oficiul parohial, rămânând deplin mulțumit de cele constatate.

A treia parohie vizitată a fost *Bahnea*, comună mare, sediu de pretură cu mai multe confesiuni. În mijlocul satului, la poarta de triumf așteptau elevii și corpul didactic, primarul, notarul, și mult popor, de toate confesiunile cari întâmpină pe P. S. Sa cu aclamațiuni de «să trăiască» iară o elevă îi oferă un splendid buchet de flori. În numele comunei îl bineventează notarul comunei Ieronim Țentea, iară în numele corpului didactic directorul N. Laurențiu. P. S. Sa le mulțumește pentru frumoasa primire ce i se face.

De aici pornește cortegiul cu muzica în frunte la bisericuța din dealul dela marginea satului, unde în ușa bisericii aștepta cu evanghelia și crucea parohul locului I. Oprea și 2 preoți din jur. După o scurtă cuvântare de bineventare, la care răspunde P. S. Sa, se face un scurt serviciu divin, la finea căruia P. S. Sa, ține poporului numeros o cuvântare, despre tăria credinței și roadele ei, combătând rătăcirea sectară, care a prins câțiva credincioși de acolo și-a dat multe îndemnuri și sfaturi pentru o viață creștină și plăcută lui Dumnezeu. Cuvântarea a făcut o adâncă impresiune asupra credincioșilor, cari umpleau biserică până la ultimul loc. Apoi s'a vizitat of. parohial, biblioteca parohială, pe cari le-a aflat în cea mai deplină ordine.

După masă a plecat la *Cetatea-de-baltă*, vechea ctitorie a lui Ștefan cel Mare. La marginea hotarului banderiu de călăreți, care l-a însoțit până la biserică. În mijlocul satului la poarta de triumf poporul, cu elevii școlilor, autoritățile comunale, în haine de sărbătoare aștepta pe P. S. Sa, primarul îl bineventează în câteva cuvinte în numele comunei, iară P. S. Sa îi mulțumește și împărțește poporului arhierasca binecuvântare. În ușa bisericii este primit de parohul locului V. Țetcu, care prin cuvinte alese arată lupta ce au avut de purtat credincioșii pentru păstrarea legii strămoșești. Se slujește un scurt serviciu divin, după terminarea căruia P. S. Sa în o cuvântare mai lungă a împărțit sfaturi și învățături despre viața adevărată creștină și împărăția lui Dumnezeu, întărind pe credincioși în credința strămoșească, pentru care au avut atâtea de îndurat în trecut.

În sunetul clopotelor și în uralele credincioșilor a plecat spre

Bolan, unde a sosit spre înserate. Cu tot timpul înaintat popor mult, cu consiliul parohial, elevii școlilor primare așteptau în capul satului la poarta de triumf. În numele comunei salută pe P. S. Sa înv. N. Limbășan, iară P. S. Sa îi răspunde în câteva cuvinte mulțumind de primirea făcută și invită poporul la biserică. Era deja întunec când se săvârșește vecernia de preotul local I. Scumpu, după care P. S. Sa, laudă strădania înaintașilor pentru ridicarea unei așa de frumoase biserici și îi îndeamnă pe credincioși ca să o și împodobească cum se cuvine, căci este total lipsită de podoabă, pictură, icoane, odăjdii etc. Poporul cu nesaț sorbea cuvintele de învățătură și sfaturile date de P. S. Sa. Apoi se face vizitarea of. parohial, pe care-l află în ordine. După o mică gustare în casa parohului, pe la ora 7 seara se întoarce P. S. Sa la *Cornești*.

Ziua de 10 Noemvrie, era destinată pentru târnosirea bisericii din *Adămuș*, filia parohiei *Cornești-Ardeal*, comună puternică cu români și unguri și 5 confesiuni. — P. S. Sa sosește în comună însoțit de banderiu de călăreți și este primit în mijlocul satului la o splendidă poartă de triumf, de reprezentanții autorităților comunale, de învățători, de preoții unitar și reformat, cari prin cuvinte de bucurie l-au bineventat, implorând binecuvântarea arhierască asupra lor și a tuturor locuitorilor fără deosebire de confesiune și naționalitate. P. S. Sa mulțumește fiecăruia în parte pentru frumoasele cuvinte de bineventare, asigurând în special pe preoții de altă confesiune, că vine să aducă cuvântul dragostei evanghelice între oameni spre a înainta în cele bune și plăcute lui Dumnezeu.

În sunetul muzicii sosește la biserică cea nouă unde este primit în odăjdii de parohul locului P. Medeșan, asistat de 5 preoți din tract și bineventează prin cuvinte alese pe P. S. Sa. După ce prin câteva cuvinte P. S. Sa mulțumește parohului, pentru cuvintele de bineventare, se purcede la actul sfințirii.

În sunetul clopotelor se face încunjurarea de 3 ori a bisericii, cu cetirea evangheliilor prescrise, apoi intrând în biserică se face sfințirea apei, aranjarea și punerea moaștelor în sf. pistol, stropirea bisericii cu apă sfințită și ungerea cu sf. Mir după ritualul prescris. Apoi se oficiază sf. Liturgie. Au asistat la liturgie popor mult din loc și jur, intelectuali din *Dicioșânmartin* și jur, remarcând pe dnii I. Vulcuț, dir. școlii medii, A. Șerb, profesor cu soția, căpitan de jandarmi Arifeanu cu Doamna, subvizorul de control Il. Beian, etc., preoții unitar și reformat și alții.

Biserica nu putea cuprinde mulțimea credincioșilor adunați

asa încât mulți au trebuit să stea în curtea bisericii.

La sfârșitul sf. Liturghii P. S. Sa a ținut o cuvântare de 1/4 de oră despre adevărurile eterne și împărăția lui Dumnezeu, despre credința adevărată care face ca să răsără mărețe lăcașuri dumnezeiești ca și cel din această filie și după ce laudă jertfele aduse de credincioși și în special a preotului P. Medeșan, care are meritul principal că s'a putut ridica cu mijloace destul de modeste aceasta biserică frumoasă și cu multă pricepere împodobită, împărțește multe sfaturi și îndemnuri pentru o viață creștinească. — Cuvântarea a făcut o adâncă impresie asupra celor prezenți, cari mângăiați de cele auzite și văzute plecau la casele lor.

A urmat stropirea credincioșilor și împărțirea anaforei terminându-se serviciul la ora 12:30.

În localul de alături al serviciului agronomic s'a luat masa comună, la care s'au ținut mai multe toaste. Pe la ora 4 p. m. P. S. Sa cu suita a părăsit comuna în uralele celor prezenți.

Vizita P. S. Sale, în aceste locuri cari din timpuri necunoscute n'au fost vizitate de arhieru, va rămânea neștearsă în inima credincioșilor și va aduce roade îmbelșugate pentru viața morală religioasă a credincioșilor din acele părți. *Cronicar.*

INFORMAȚIUNI

Corpurile legiuitoare sânt convocate pentru ziua de astăzi, Vineri, 15 Noemvrie, când se deschide sesiunea ordinară 1929—1930 a adunării deputaților și senatului.

Intregire. Ca întregire a raportului nostru din nrul trecut despre Congresul preoțesc dela Alba-Iulia amintim, că *Asociațunea* pentru literatură și cultura poporului român a fost reprezentată la Congres prin membrul comitetului central dl *Vasile Bologa*, consilier mitropolitan. Dsa a salutat călduros membrii Congresului, din încredințarea președintelui dl *Vasile Goldiș*.

Manifestație culturală în Cehoslovacia. Sâmbătă și Duminecă, în 9 și 10 l. c., s'au organizat sărbătoriri mărețe la Bratislava în cinstea României. În teatrul național din acel oraș s'a reprezentat Sâmbătă seara, în cadrul unui festival românesc, piesa lui Caragiale, *Năpasta*, ear Duminecă s'a inaugurat *Institutul slovaco-român*, și s'a constituit comitetul său sub președinția dlui senator Stodola, consul general onorific al României. Piesa *Năpasta*, talmăcită în condiții strălucite de artiștii teatrului național din Bratislava, a impresionat profund publicul, și se va mai reprezenta în acelaș teatru. Ministrul țării noastre la Praga, dl Emândi, a asistat la manifestările culturale dela Bratislava exprimând slovacilor calde mulțumiri, pentru concursul dat răspândirii culturii românești.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

(141) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Criș, protopopiatul Sighișoara, se publică prin aceasta concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B.

Concurenții vor înainta cererile și documentele convenite oficiului protopopesc Sighișoara în termenul prescris, și cu prealabila încunoștințare a acestuia se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, la 29 Oct., 1929.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial din Criș.

Emilian Stoica
protopop.

Nr. 589/1929.

(139) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a Cristian, protopopiatul Branului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat, conform fasiunii din coala B.
2. Sesiune parohială 13 jugăre 1073° □ pământ arabil.
3. Stola obișnuită în protopopiat și aprobată de Prea veneratul consiliu arhiepiscopesc.

Concurenții sânt poftiți a-și înainta cererile, însoțite de documentele necesare, subsemnatului oficiu protopopesc în Bran, în termenul arătat, și au voie a se prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Sohodol-Bran, 28 Oct. 1929.

Oficiul protopopesc al Branului în înțelegere cu consiliul parohial.

George Babeș
adm. protopopesc.

(140) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III, Grânari, protopopiatul Cohalm (Rupeni), se publică concurs cu termen de 30 zile, dela întâia apariție în Telegraful Român.

Retribuțiunile acestui post sânt:

1. Întregirea dela stat, potrivit coalei B.
2. Casă parohială cu pendințele necesare.
3. Sesiune parohială de 5 jug. 150 st. □ plus o grădină de 800 st. □ cu pomi roditori.
4. Câte 60 litri cereale (grâu, porumb, ovăs) dela fiecare fum de casă.
5. Stola obișnuită în tract.

Concurenții își vor înainta cererile însoțite cu acte acestui oficiu protopopesc, în termenul legal, — urmând a se prezenta în parohie — pe lângă observarea dispozițiilor reglementare, — pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc, în înțelegere cu Consiliul parohial din Grânari.

Cohalm (Rupeni), 30 Oct. 1929.

Alexandru Brotea
protopop.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, : la administrația ziarului :

Telegraful Român

Redactor responsabil: Dr. George Babeș

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,****Calendarul Bunului Creștin**

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1930**Cuprinde bogată materie, cu frumoase chipuri**

Conținutul acestui Calendar este următorul:

† Înaltul Regent **Gheorghe V. Buzdugan.** — *Anul nou.* — *Știri și fapte:* Dată menținută, Bugetul, Preoțimea și politica, Noul stat, Peste Ocean, Sănătatea poporului și vechea plagă, Adunările eparhiale, Casă de credit, Vizitații canonice, Facultate, sau academie? Daniile credincioșilor, A zecea aniversare, Concordatul, Act de demnitate, Societatea ortodoxă a femeilor, Salarizarea preoțimii, Ziua temperanței, Congres, Asociația preoteselor, Cursuri cooperatiste, Cursuri populare, Modificări, Școalele confesionale, Recreare și meditație religioasă, Școlare, Congrese misionare, La moartea Regentului, Noul Regent, La o sută de ani, Congres național bisericesc. — *Sfatul Reginei,* Turnul de fildeș. — *Mănăstire ruinată* (versuri). — *Mal tare crucea,* de Ion Gorun. — *Isus* (versuri). — *Slavă muncii* (versuri). — *Cuvântul Principesei Mame Elena.* — Locașuri de închinare: *Mănăstirea Neamțului.* — *Satana și bogatul,* din popor. — Cuvinte de Regină. — Pe ușa unei biserici. — *Moș Crăciun* (versuri). — Băuturile alcoolice. — *In muncă și rugăciune,* viața unui sat dela munte. — Înarmorantare. — *Isus Hristos ne cheamă.* — Locuitorii României după religie. — Din viețile Sfinților: *Sfânta Paraschiva.* — Legenda cehoslovacă. — *Cum să scăpăm de neazuri:* Să înființăm cooperative. — Sudalmele. — **Fel de fel:** 1. Vindecat; 2. Dacă ar veni Isus; 3. Insoțitorii buni; 4. Grijiți de cimitire! (două icoane); 5. Când e ziua adevărată? (Paștile în 1929); 6. Coruri bune bisericești; 7. Să lucrăm în zi de Duminecă? 8. Cu aeroplanul; 9. Pentru sănătate; 10. Căsătorie foarte «civilă»; 11. Craiul zăpezii; 12. Credința creștină; 13. Al patrulea crai; 14. Predica; 15. Cuvântul unui indian; 16. Statue Mântuitorului; 17. Câteva cifre. — *Imn* (versuri). — *Care-i bun creștin?* — *Olume.* — Târgurile. Anunțuri ș. a.

Chipuri: † Înaltul Regent **Gheorghe V. Buzdugan.** — Locașuri de închinare: *Sf. Mănăstire «Întregirea Neamului»,* din comuna Bucium, județul Făgăraș. *Sf. Mănăstire a Neamțului.* — A. S. R. Principesa **Mamă Elena** și M. S. Regele **Mihai I.** — *In oră de studiu* (M. S. Regele Mihai I la masa de scris).

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; Insemnarea târgurilor de vite și mărfuri, ș. a.

Calendarul s'a tipărit cu Tabloul statistic (*Șematismul*) bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători.

Prețul: 75 LeiPlus porto poștal **Lei 10,** și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.**Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat**A apărut în ediție nouă și se află la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu:****Teologia practică****Liturgia bisericii ortodoxe**
cursuri universitarede
Dr. Vasile Mitrofanovici
fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuți

Prelucrate, completate și editate

de
Prof. Dr. Teodor Tarnavschi
și acum din nou editate și completatede
Dr. în teologie și filozofie
Nectarie Nicolae Cotlarciuc
arhiepiscop și mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Prețul Lei 650.—, plus spese poștale Lei 30.—

Au apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu****Cântări funebreale**pentru cor de bărbați, de:
Dumitru Cunțan

Prețul Lei 30, plus spesele poștale Lei 12.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană:**Introducere în sfintele cărți
ale**Testamentului Vechiu**de Arhiepiscopul-Mitrofor **Dr. VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400.—. La comande se alătură Lei 20 — pentru spese poștale.

A APĂRUT

**BISERICA ÎMPOTRIVA
CONCORDATULUI**

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de
Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și MitropolitPrețul Lei 30.— + spese Lei 5.—. Se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimițând prețul prin mandat poștal.

Editura și tipografia Arhidiecezană.